

VILÁGOSSSÁG

KOLOZSVAR,
 1947 szeptember 28, vasárnap

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
 243. szám

**Olcsóbbak
 lesznek a köz-
 szükségleti
 cikkek**

Az ENSz újratárgyalja a volt csatlósállamok felvételi kérését

A válság vesztes árnyéka már elborította Amerikát
 — írja Varga Jenő a moszkvai „Uj Idők”-ben

Lake-Succesben a Biztonsági Tanács Gromiko szovjet megbízott elnökletével tárgyalta Olaszország, Románia, Magyarország, Bulgária és Finnországnak az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvétele kérdését. Johnson amerikai megbízott és Cadogan angol kiküldött azt javasolta, hogy a Biztonsági Tanács egyelőre csak Olaszország felvételi kérését tárgyalja. Gromiko szovjet megbízott kijelentette, hogy csak abban az esetben járulhat hozzá Olaszország felvételi kérésének teljesítéséhez, ha a Biztonsági Tanács a többi volt csatlósállamok felvételi kérését is egyidejűleg tárgyalja le.

A Biztonsági Tanács úgy döntött, hogy a volt csatlósállamok felvételi kérését országoként külön-külön tárgyalja.

Az „Izvesztija” című moszkvai lap utal arra, hogy Olaszországot az angolszász hatalmak meg akarják nyerni céljaiknak és ehhez az olasz kormány is segédkezik nyújt. Az Egyesült Államok támogatja a Földközi-tengeri tömb megalakítását és ezzel nemcsak az olasz nép de egész Európa létérdekét s vele a béke és biztonság ügyét veszélyezteti.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai olasz követ felkereste az amerikai külügyminisztert, akivel közölte, hogy Olaszországnak még október hónap vége előtt jelentős anyagi segítséget kell kapnia az

Egyesült Államoktól. Ez Olaszország részéről közölt segélyigénylés is bizonyítja, hogy Olaszország az amerikai imperialista törekvések egyik függvénye lett.

LENGYELORSZÁG ALLÁST-FOGLALT EURÓPA KETTÉ-OSZTÁSA ELLEN

A lengyel demokrata párt lapja közli Modzelewski lengyel külügyminiszter nyilatkozatát, amely szerint Lengyelország a legerélyesebben szembenáll Európa kettéosztásának tervével és tiltakozik az ellen, hogy vas- vagy aranyfüggönnyel elválasszák a világ többi népeitől. A lengyel külügyminiszter kijelentette azt is, hogy ebben a kérdésben a Szovjetunió kormánya teljesen azonos álláspontot foglal el. Hangsúlyozta, hogy sem a Szovjetunió, sem Lengyelországnak nincs szándékában a kelet-európai országok bevonásával kelet-európai tömb kialakítása. — Aki őszintén kívánja a háború elkerülését, az nem akarhat sem vas-, sem aranyfüggönnyet — fejezte be nyilatkozatát a lengyel külügyminiszter.

ANGLIA A KÜLÜGYMINISZTEREK TANÁCSKOZÁSÁNAK ELHÁLTASZTÁSÁT JAVASOLJA

LONDON. — Az angol kormány javaslatot tett a Szovjetunió, Amerika és Franciaország kormányának, hogy a négy nagyhatalom külügyminiszterének november hónapra Londonban tervezett értekezletét halasszák el, mert a négy külügyminiszter tárgyalása kereszteszné az Egyesült Nemzetek ülészakának munkamenetét.

Franciaország és az USA elfogadta a javaslatot, de hangsúlyozták, hogy abban az esetben, ha a négy külügyminiszter csak november végén ülne össze tanácskozássra, a külügyminiszterhelyettesek legkésőbb november 6-án már kezdjék meg tanácskozásiakat. Az angol kormány elfogadta ezt a módosítást. A Szovjetunió kormánya még nem válaszolt az angol javaslatra.

AMERIKA BALKÁN-BIZOTTSÁG FELÁLLÍTÁSÁT JAVASOLJA

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottságához Amerika javaslatot nyújtott be, Balkán-bizottság felállítását indítványozva. A bizottság Szalonikiben székelne és feladata lenne a határmegállapítás vitás kérdéseinek, a menekültek ügyének és az ugynevezett kisebbségi kérdéseknek tanulmányozása. Az USA ezt a Balkán-bizottságot a balkáni népek belügyeibe való beavatkozásra szeretné felhasználni.

ELKERÜLHETETLEN AMERIKA GAZDASÁGI VÁLSÁGA

Varga Jenő, a világhírű közgazdász, az „Uj Idők” legutóbbi számában az amerikai válság kérdésével foglalkozik. — A Marshall-terv — írja — kísérlet arra, hogy elejét vegye az Amerikát fenyegető gazdasági válságnak, de a válság kirobbanását a Marshall-tervvel, vagy anélkül sem lehet elkerülni.

Varga Jenő pontos számokkal bizonyítja, hogy a Marshall-terv még a legbizakodóbb felfogás mellett sem tudja meggátolni a válságot, amely vesztes árnyékával már elborította Amerikát.

Közös harc — közös eredmények

Figyelemreméltó cikket írt Bogdán József a Romániai Magyar Szó című fővárosi napilapban a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatos fogalmak tisztázásáról. Időszerűvé teszi a cikket különösen az, hogy új történelmi állapotban, a fejlődő népi demokrácia korszakában a nemzetiségi kérdés is új értelmezést kap és a multba bóbiskoló szemlélet tévedéseit a fogalmak helyes és félreérthetetlen meghatározása kell elfoglalja. Ezt sürgeti hangsúlyozottan Bogdán József is vita-cikkében, amelyet az „Utunk”, a Romániai Magyar Írószövetség lapjának egyik elvi írására válaszképpen adott.

A még létező fogalmi zavarokkal szemben Bogdán József idézi Gheorghiu-Dejnek, a Román Kommunista Párt főtitkárnak május elsején elhangzott megállapítását a nemzetiségi kérdésről: „A román nép és az együttélő nemzetiségek jogegyenlőségén alapuló testvériséggel állampolitikai lett Romániában”.

Ez a tény és azok az eredmények, amelyeket demokráciánk közös munkája és erőfeszítése megvalósított a nép követelésére helyét elfoglaló Groza-kormány államvezetése óta, valamint fejlődő népi demokráciánk történelmi szakaszának kezdete s erős ütemű továbbfejlesztése, a nemzetiségi kérdés vizsgálatánál döntő módon követeli meg a kérdés valóságos alapuló elvi meghatározását.

Bogdán József említett cikkében mondja, hogy: „Nem a demokratikus kormányzat elleni harc, hanem népi demokráciánk további fejlődésének megsegítése a feladat. Ez szünteti meg a megoldott nemzetiségi kérdések a történelmi kormányoktól örökölt utolsó terhes nyomait, a „kisebbségi” korszakokból átöröklött nemzetiségi gyűlölködést. És ez a tényleges jogegyenlőség jellemzi a mai Romániát, nem a politikai „sérelem” avatott, szörványosan még ma is jelentkező gyűlölködő megnyilvánulások”.

Más helyen: „A dolgozó magyarság óhajai nem teljesülhetnek a demokratikus „körülmények ellenére”, hanem csakis ezeknek megfelelően”.

Világosan következik ebből, hogy a nemzetiségi kérdések megoldása egyenes arányban kell álljon a népi demokrácia fejlődési fokával. A demokratikus körülményeknek megfelelően szélesülnek a szabadságjogok és ebben a nemzetiségi egyenjogúság is, ami már állampolitikai Romániában.

Tévedés tehát a nemzetiségi kérdésnek minden olyan értékelése, amely szűklátókörűségében nem veszi észre azt az alapvető igazságot, hogy ahol a nemzeti egyenjogúság állampolitika lett, ott az ugynevezett „sérelemi” vagy „nemzetiségi” harcot felváltja a tényleges demokrácia megerősítéséért, a közös társadalmi kérdések közös megvalósításáért folyó küzdelem.

Itt ezen a ponton kell kiküszöbölni minden időszerűtlen fogalmat, amely még mindig öncélu kérdéseknek látja a nemzetiségi problémát és nem veszi tudomásul, hogy az alapvető társadalmi kérdések megoldásáért folytatott harcban, a demokratikus szabadságjogok birtokában sajátos nemzetiségi életünk fokozottabb teljesítése is demokráciánk közös ügye, mint ahogy közös ügyünk fejlődő romániai népi demokráciánk továbbépítése is. Az elzárkózó önszemlélet még fel-felpislákoló tévedései fel kell oldódjanak az egész et néző elvi és gyakorlati munkában.

Hiszen hogy egy lényeges kérdést ragadjunk ki: a manista reakció főhadiszállásával való leszámolás olyan akadályt gördít el a demokrácia útjából, ami Románia népeinek jövőt építő munkáját eddig igen nagymértékben késleltette. Nem az a manista reakció volt-e az, amely Szarazajta és Egeres után az elmúlt három év alatt gyújtópontja lett a nemzetiség elleni izgatásnak is? Nem ők voltak-e a tehertétel, sokszor megbujva az álamgépezetben is, akik elszabotálni, meggátolni próbálták nem egyszer a nemzeti egyenjogúság megvalósítását? Felszámolásuk Románia dolgozó milliói követelésének eredménye lesz. Ennek a reakciónak együtt a hazai magyar reakcióval — amely szabad nemzetiségi fejlődésünket is veszélyeztette — megsemmisítése közös ügyünk.

Mit ért volna a minket magyarokat elpusztítani szándékozó manista reakcióval szemben bármilyen nemzetiségi próbálkozás, ha a román demokrácia nem folytat ellenük erőteljes harcot? Lehet-e, szabad-e elzárkózóan tekinteni a nemzetiségi kérdést? Világos, hogy nem lehet. A különálló nemzetiségi harc helyett minden bizalmatlanságot kizáró közös küzdelem a cél, mert e harcból származó közös eredményeink legfőbb biztosítékai nemzetiségi egyenjogúságunknak is.

TAMÁS GÁSPÁR

Biztosítva van az ország kenyérellátása

Másfélmillió kiló vetőmagot és közel 7 millió kiló kenyérgabonát küldtek szétosztásra a szövetkezeteknek

Szigoru intézkedések az adóbehajtásra — Az új iskolai tandíjak

Az Agerpress jelentése szerint szeptember 24-ig a Nemzeti Szövetkezeti Intézet a megyei Szövetkezeti Központokhoz (federálék) 1 millió 500.000 kiló vetőmagot küldött szét. Ugyancsak eddig az időpontig a lakosság kenyérellátásának biztosítására szétküldött a megyei szövetkezeti központokhoz 1 millió 100 ezer kiló búzát és 4 millió 731 ezer kiló kukoricát.

Az ipariügyi és kereskedelmi minisztérium legújabb jelentése egyidejűleg arról számol be, hogy a mai napig a gabonagyűjtő szervek összesen 23 ezer 695 vasúti kocsit búzát gyűjtöttek össze és fűrészt. Ehhez hozzászámítandó még körülbelül 600 vasúti kocsit liszt, ami érelési vámeiből gyűlt össze. Rozsból eddig 775 vasúti kocsival, zabból pedig 4500 vasúti kocsival gyűjtöttek a megfelelő szervek.

Ez a mennyiség, tekintetbe véve az adagolás bevezetését, továbbá a kilinó tengeri termést, teljes mértékben fedezi az ország lakosságának kenyérellátását.

MEGSZIGORÍTOTTAK AZ ADÓBEHAJTÁST

A pénzügyminisztérium a legszigorúbban elrendelte összes alantas közegyeink az állami bevé-

telek növelésére szolgáló tevékenységük fokozását. Október folyamán a költségvetési bevétel előirányzatot teljes mértékig fedezni kell a behajtások révén.

Ami a kereskedőket illeti, a pénzügyminisztérium úgy intézkedett, hogy szigorúan alkalmazni fogják a természetbeni adófizetésre vonatkozó törvényt. Ha a kereskedő nem teljesíti pénzben fizetési kötelezettségét az üzletnek megjelölt értékben azonnal elszállítják árúját. Az így begyűjtött árú a szövetkezetek után hivatalos áron szétosztják a lakosságnak.

MEGÁLLAPÍTOTTAK AZ 1947/48. TANÉVRE A TANDÍJAKAT

A nemzetnevelési minisztérium az iskolai tandíjakat a következőképpen állapította meg:

1. Az önálló egységes gimnáziumokban 0—1000 lej. 2. Az elméleti liceumokban 0—7500 lej. 3. A kereskedelmi és ipari liceumokban 0—5000 lej.

Ezek az összegek csak tájékoztató jellegűek és az iskolák igazgatóságának jogában van azokat a szülők vagyoni állapotja és jövedelme arányában mérsékelni vagy emelni.

A szegénysorsu tanulóknak a múlt évben biztosított tandíjkezdménye az 1947—48. tanévben is érvényben marad.

Itt említjük meg, hogy a nemzetnevelési minisztériumban befejezték a tantestület személyi áthelyezésére és kirendelésére vonatkozó munkálatokat. Az áthelyezésekről és beosztásokról szóló rendelet a hivatalos lap szeptember 29-iki, hétfői számában jelenik meg.

HAVONTA 25 ERZER-TONNA FÉMKOKSZ ERKEZIK A SZOVJETUNIÓBÓL

Ugyancsak az Agerpress közli Bukarestből, hogy egy szovjet harjó nagymennyiségű fémkokszszal Románia felé indul. Ezt a kokszmennyiséget a termelési terven dolgozó fémipari nagyüzemek között osztják szét október elején.

A Szovjetunióból ezután havonta 25.000 tonna fémkoksz érkezik nehézipari üzemek részére a szovjet-román gazdasági és kereskedelmi egyezmény értelmében.

A MAGYAR NEMZETI SEGÉLY ELNÖKE A ROMÁN-MAGYAR BARÁTSÁGRÓL

A Magyarországról visszatérő román gyermekekkel együtt Bukarestbe érkezett Budapestől Kárász Győző, a Magyar Nemzeti Segély elnöke, valamint Fischer Ilona, a Nemzeti Segély kiküldötte. Kárász Győzőt és Fischer Ilonát tegnap vendégül látta a román Népvédelem

központi bizottsága. Ebből az alkalomból Kárász Győző nyilatkozatot adott a román sajtónak, melyben többek között kijelentette, hogy Magyarország a 2100 román gyermeket annál is nagyobb készséggel és örömmel látta vendégül az aszály idején, mert Románia szintén hasonló módon sietett a magyar gyermekek részére, amikor a magyar nép az infláció nehézségei között vergődött.

— Hiszek azonban abban — mondotta nyilatkozata során Kárász Győző —, hogy a román és magyar nép barátsága érdekében s azért, hogy még jobban megismerjük egymást, jobb viszonyok között is folytatni fogjuk a gyermekek kölcsönös vendéglátását. Tovább kell folytatnunk azonban az értelmiségiek, munkások és fiatalság vendégül látását is, hiszen ezek a vendéglátások felbecsülhetetlen értékűek a két nép barátságának megszilárdításában.

UTLEVELET CSAK A BELÜGYMINISZTERIUM AD

A miniszterelnökség hivatalosan közli, hogy az életbelépett békeszerződés értelmében utlevelet bárki részére (diplomáciai, szolgálati, vagy, bármely más cél-

ra) kizárólag a belügyminisztérium adhat. Minden más hatóságokhoz, vagy a miniszterelnökséghez alár intézmények, akár magánzemélyek részéről benyújtott utlevél iránti kérés érdemi elbírálás nélkül tárgyalatlannak tekintenek.

ÁTADTA MEGBIZÓLEVELET AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK RÖVETE

A szokásos formások mellett adta át Schönfeld Rudolf, az Amerikai Egyesült Államok bukaresti nagykövete Mihály királynak megbízólevelet.

Az ünnepségen jelen volt Tatarescu külügyminiszter is.

FELÁLLÍTOTTAK AZ ÜVEGIPARI KÖZPONTOT

Az ipari és kereskedelmi minisztérium a termelés fokozása és fejlesztése érdekében tovább folytatja az ipari központi hivatalok felállítására vonatkozó munkáját. Szeptember 25-én felállították az üvegegyipari központi bizottságot.

Az új ipari közpon 250.000 lej tőkével indul.

Magyarnyelvű szabadegyetem a román rádióban

BUKAREST. — A Román Rádió Magyar Órája a haladó magyar tömegek tudását akarja szolgálni akkor, amikor elhatározza, hogy kétszer hetenként, hétfőn és csütörtökön szabadegyetemi előadásokat iktat műsorába.

Az előadások négy részre tagozódnak: gazdasági, nemzetiségi, általános politikai és tudományos kérdések tárgyalására.

Az előadók a romániai magyarság közéleti személyiségei, ami eleve biztosítja az előadások színvonalát. A kérdéseket egyszerű, mindenki részére érthető nyelven dolgozzák fel.

- A „Rádió Szabadegyetem” előadásai szeptember 22-én kezdődtek meg és az év végéig tartanak. Hetenként kétszer, hétfőn és csütörtökön este 7 órakor figyelemmel kísérhetik a rádió hallgatói a mindenki számára értékes előadásokat.
- Az első ciklus részletes műsorát itt közöljük:
- A Rádió Szabadegyetemének programja: I. sorozat. Gazdasági kérdések.
- Szeptember 29: Több vas, több kenyér. Előadó: Szenkovits Sándor, az OSZT főtitkára.
- Oktober 2: Bányá- és petróleumiparunk. Előadó: Muzsik Mihály képviselő.
- Oktober 9: Romániai agrárkérdések. Előadó: Kovács Andor.
- Oktober 13: Erdély és az újjáépítés. Előadó: Lörinczi László.
- Oktober 16: Mit valósítottak meg a Román Kommunista Párt javaslatából? Előadó: Gaston Marin.

OKTÓBER 1-VEL MEGSZÜNNIK AZ EKONOMÁTOROK. A kolozsvári Szakszervezeti Tanács felhívja minden szakszervezeti tag figyelmét, hogy az új gazdasági törvények értelmében az ekonomátok (beszerzőcsoportok) 1947 október 1-től megszűntek tekintendők. A Victoria-szövetkezet vállalja az összes kolozsvári dolgozóknak adagolt cikkeket való ellátását. A Szaktanács felhívja az összes dolgozó figyelmét, hogy záros határidőn belül iratkozzanak be a Victoriába, mint szövetkezeti tagok.

GÁSPÁR SÁNDOR kolozsvári illetőségű hadifogoly üzeni édesanyjának, hogy Kievdn van, egészséges és rövidesen hazaindul. Az üzenetet tegnap, csütörtökön Kolozsvár áruháza volt hadifogoly adta le a szöveggel.

MÁLÉLISZTET OSZTANAK A JÖVŐ HÉTEN. A városi közellátási hivatal értesítése szerint a napokban 25 vasuti kocsi tengeri érkezik Konstancából. Ennek alapján a városi lakosság mállélszt ellátása nem fog akadályokba ütközni.

KÉZMŰVÉSEK GYÜLESE. A vegyes szakszervezet kézműveseti szakszervezetje felhívja tagjait, hogy hétfőn délután 6 órakor a szakszervezet helyiségében (Jókai-utca 2) megtartandó gyűlésen teljes létszámban jelenjenek meg.

(*) SCHULTZ ALBERT besztercei törvényszéki segédhivatali gyakornok, tartalékos zászlós 1944 március 1-től mint parancsnok a 110. Vép. munkásszáznál és a 9034 számú munkásszáznál működött. Felhívjuk mindazokat, akik Schultz Albert működésére vonatkozó terhelő adatokat, vagy népellenes cselekményekről tudnak, a létszámszökkenő bizottság igazságügyminiszteri előadójánál, dr. Szücs András miniszteri tanácsosnál (Budapest, V. Markó-utca 16, I. emelet 12 szám alatt) tegegyek jelentést.

(*) HIVATALOS, új személyzeti adókönyv kapható „Atlas” papírkereskedésben.

MŰVELŐDÉS

Irodalmi pályázat

Erdély asszonyai a népek szabadságáért

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség központi nőbizottsága irodalmi pályázatot hirdet. A pályázat tárgya: *egyszerűsített színművekre Erdély utóbbi másfél századának történelméről.*

A pályázat célkitűzése: megörökíteni történelmünknek azokat a nagy nőalakjait, akik Erdély népeinek haladásáért és boldogulásáért küzdöttek. A pályamunkák csak hiteles forrásanyagból meríthetnek. A pályázatok beküldésének határideje 1947 december 15-ike. A pályázaton csak eredeti, a fenti időpontig meg nem jelent művek jöhethetnek számításba. A pályázók munkáikat a Magyar Népi Szövetség országos központjához küldik be (Kolozsvár, Mária királyné-utca 16). A pályázatokat jellegével kell ellátni, a szerző nevét zárt borítékban mellékelni kell. Pályadíj: I. 10.000 lej; II. 5000 lej; III. 3000 lej.

Színházi nyitás és az első két műsora

A „Csongor és Tünde” évadnyitó előadásának közönsége áhitattal gyönyörködött Vörösmarty zengő nyelvezetű, színpompás képekben pergő meséjében, színpompás képekben pergő meséjében, színpompás képekben pergő meséjében, színpompás képekben pergő meséjében, színpompás képekben pergő meséjében.

Színházak és mozik műsora:

- AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:**
- Szombaton este fél 8 órakor: *Csongor és Tünde.* András Márton fellépésével.
- Vasárnap délután fél 5 órakor: *Csongor és Tünde* (Bárga: Márton János).
- Este fél 8 órakor: *Csongor és Tünde.* András Márton fellépésével.
- Hétfőn este fél 8 órakor: *Csongor és Tünde.* András Márton fellépésével.
- A ROMÁN OPERA ÉS NEMZETI SZÍNHÁZ MŰSORA:**
- Szombaton, szeptember 27-én este 8 órakor *Shakespeare: Makrancos hölgy.* Evadnyitó előadás.
- Keddén, szeptember 30-án este 8 órakor: *Makrancos hölgy.*
- Csütörtökön, október 2-én este 8 órakor: *Névtelen csillag.* Sebastian Mihail darabjának bemutatója.
- Szombaton, október 4-én este 8 órakor: *Makrancos hölgy.*
- Vasárnap, október 5-én este 8 órakor: *Névtelen csillag.*
- KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:**
- CAPITOL: *Ényém leszel.* Fred Astaire legújabb táncos revüfilmje.
- CORSO: *Péterszerelem.* A legjobb magyar film.
- RIO: *Edison fiatalága és szenvedései.* Főszerepben: Mickey Rooney. Délután 3 órakor gyermekeknek olcsó hely árakkal.
- ROYAL: *Nagy Péter.*
- SELECT: *Éjszaka történet.*
- URANIA: *Kibát, után.* Fényes Alice

Repülőbrigádok harcolnak a kiütéses tifusz ellen

Be kell tiltani az ósziert!

El kell távolítani a csavargókat!

KOLOZSVAR. — A kiütéses tifusz leküzdése elleni harchoz teljes mértékben csatlakozott a betegségügyi intézet is. Az intézet orvosi, egészségügyi személyzete állandó készenlétben van.

Egyedül a betegségügyi intézet 37 mozgó brigádát alakított. A brigádok a helyszínen látogatják végig az összes üzemetek és ellenőrzik, hogy végrehajtották-e a szükséges óvintézkedéseket. Megvizsgálják a munkásokat, hogy feregtelemségek-e. Akinél férget találnak, azt azonnal hazaküldik és utasítják, hogy a lakását is feregtelemségre. Ennek elvégzésére a munkás a vállalatnál két napi szabadságot kap.

Ugyancsak a mozgóbrigád ellenőrző az illető lakását, hogy valóban végrehajtották-e a feregtelemségek. Ha nem, akkor nem térhet többet vissza munkahelyére.

— Szükséges volt, hogy ilyen kemény intézkedéseket tegyünk — mondotta dr. Poenaru Jenő főorvos —, mert a veszély még egyáltalán nem csökken. Őt orvos és négy gondozó vezetővel külön repülőcsoportokat is alakítottunk, akik autóval járkálnak az üzemeket és a tifuszterhek helyeit, hogy feregtelemségek és fertőtlenítsenek.

— Legyőztük a tifuszt — fejezi be beszélgetését dr. Poenaru főorvos —, ha kiirtottuk a tetveket.

Ez az egyedüli lehetőség. Még csak annyit, hogy nyomafokosan felhívjuk a lakosság figyelmét a tisztaságra. Fürdőjének minél többet, vasalják melegen ruháikat, mossák fel petróleummal szobáikat... és tartózkodjanak a sorbanállásoktól, s ha ez nem kerülhető el, akkor lehetőleg tartsanak egymás között távolságot.

Alig lépünk ki a betegségügyi intézet kapuján és a rendőrség bejelentőlapokat intéző kapuja előtt hullámozó várakozó sor látnunk. A Kossuth Lajos-utcai IOVR-ekonomát előtt hasonló a helyzet. Toprongyos kéregetők és csavargók sodródna a járókelők között. Az ócskapiac szennyes ruhadarabok cserélnek gazdát és seket.

— ki tudja — talán ott lapul a varratok között a leselkedő halál, a kiütéses tifuszt terjesztő veszedelmes fereg...

Sürgős és erőlyes intézkedések várnak végrehajtásra. Közegészségügyi hatóságaink kívül komoly munka vár közigazgatási és rendőri hatóságainkra is. Kolozsvár társadalmá méltán elvárhatja, hogy ha eddig nem tették meg a szükséges lépéseket, akkor legálább most intézkedjenek gyorsan és erőlyesen.

Össze kell szedni a munkanélíóvr-ekonomát előtt hasonló a helyzet. Toprongyos kéregetők és csavargók sodródna a járókelők között. Az ócskapiac szennyes ruhadarabok cserélnek gazdát és seket.

Felhívás az orvosokhoz!

A kolozsvári egészségügyi hatóságok egységes vezetőséget alkottak annak érdekében, hogy a kiütéses tifusz elleni küzdelem minél eredményesebb lehessen. Ebben a vezetőségben többek között az Egészségügyi Szakszervezet, a CFR egészségügyi osztálya, valamint a betegségügyi orvosi karának képviselője vesz részt.

Az egységes vezetőség határozata értelmében minden egyes orvos és az egészségügyi segítségnyújtás minden tagja köteles résztvenni ebben a küzdelemben.

Az Egészségügyi Szakszervezet e célból a sajtó útján esetenként fel fogja szólítani a magánorvosokat is és be fogja csztani oda, ahol éppen szükség lesz rájuk. Felhívják az orvosok figyelmét, hogy amint a sajtó útján ilyen értelmű felhívásról értesülnek, azonnal jelentkezzenek a Szakszervezetnél.

A közönséget külön felhívják, hogy a maga részéről is vesse alá magát az összes rendszabályoknak, amelyeket az egységes vezetőség elrendel.

Világosság-Sport

Kemény küzdelmet ígér a ma délutáni Medgyesi MSC-Dermata találkozó

Kik győzhetnek az NB I. hatodik fordulójában?

KOLOZSVAR. — Ma és holnap kerülnek lejátszásra az NB I. hatodik fordulójára kisorsolt mérkőzések. Kolozsvárt, ma a Dermata a Medgyesi MSC csapatával méri össze erejét. A börgyári csapat szeretné első győzelmét megszerelni. A Dermata Lipőczy, Bagoly, Darók, Antalffy, Engi, Kalló, Pápai, Frensz, Kiss Szász, Both összeállításban, míg a MMSC Várdai, Luca, Szabó, Serban, Herold, Tomescu, Munteanu, Blaga, Humis, Guta, Dobai összeállításban játszanak. A mérkőzést Mann Aurel (Nagybánya) vezeti.

Ma kerül lejátszásra Bukarestben a Ciocanul-ITA mérkőzés is, amelynek az aradi csapat az esélyese.

Vasárnap Kolozsváron a bukaresti CFR szeretne visszavágni a multkori vereségért a Vasasnak. A kolozsvári munkás együttesben vasárnap már valószínűleg Kovács IV. István, a népszerű Kopoké is fog játszani. A Vasas Costea, Nagy István, Szaniszló II. Bálint, Demeter, Nistor, Taranu dr., Kovács IV., Ferenczi, Kovács V. Moldován összeállításban, míg a bukaresti vasutasok Stanescu, Apolzan, Asbiceanu, Urechicu, Mihailescu, Lungu, Marian, Bartha, Filótti, Stóia összeállításban játszik. A mérkőzést Bogdan (Szatmárnémeti) vezeti.

a Hadsereg csapata. Petrozsényben a Jiul-Juventus mérkőzés nagy küzdelmet ígér, ahol a hazai együttes győzhet.

Az NB II. negyedik csoportjának vasárnapi mérkőzésein Szatmárnémetiben a Törekvő biztos győztesnek látszik az Aninoasa elleni mérkőzésen, Maramarosszigetben az otthon játszó Tisza együttesét a Sanitas nehezen győzheti le, Marosvásárhelyen a Solvay biztosan győzni fog a tordai CFR ellen, Piskin a helyi vasutasok a Minaur együttesétől pontot vehetnek el. Marosvásárhelyen a hazai CFR-nek győznie kellene a Sticla ellen, Sebesen a Surianultól mind a két pontot haza kellene, hogy hozzák a kolozsvári vasutasok, Nagybányán a Phoenix nagy küzdelem után győzhet a Crisana ellen. Aranysgyéresen a Sodronypár-Explosivii mérkőzés esélyese a hazai csapat.

A kolozsvári egyetemi csapat Temesváron a CFR ellen játszik, de nem sok reménye van pontszerzésre.

Nagyváradon a Szabadság az UDR együttesét látja vendégül. Vácziék bebiztosítják a nagyváradiak győzelmét.

Bukarestben a marosvásárhelyi Dermagint az Unirea Tricolor együttesétől megszerezheti mind a két bajnoki pontot, míg a Hadsereg-FC Ploesti mérkőzés esélye

Ma kezdődnek Nagyváradon az országos öt- és tíztusabajnokságok

NAGYVÁRAD. — Szeptember 27, 28 és 29-én, ma, szombaton, vasárnap és hétfőn rendezik meg Nagyváradon az országos dekadlon, pentadlon és női triadlon-bajnokságokat, amelyen résztvesznek az ország összes élvonalbeli atlétái. Az indulók száma előreláthatólag meghaladja a Nagyváradon eddig rendezett versenyeken résztvevő versenyzők számát. A versenyt az Esta-Sun, a nagyváradi Szaktanács sportbizottsága és a nagyváradi Atlétikai Liga közösen rendezik.

cu és Major. A női triadlonban indulnak még Ernst Lujza, Puschk Lassel Margit Balkán-bajnok, Irén országos bajnok, Receanu Hegedüs Ilona. A női versenyeken Schill és mások.

SPORTHIRADÓ

A BUDAPESTI VASUTAS SC labdarugócsapata október 11-én Kolozsváron az Unversitatea csapatával, október 12-én pedig a kolozsvári Vasas együttesével méri össze erejét.

MOINA Ioan, az Unversitatea hirtűves futója, vasárnap a CFR (Bukarest)-Vasas mérkőzés szünetében rekordjavítási kísérletet tesz.

A BALKÁN OLIMPIA céllövőbajnoksága pontversenyét Magyarország nyerte meg Jugoszlávia, Románia és Bulgária előtt.

AZ MTK visszatrézt Budapestre csehlovásokai portyáért. Négy mérkőzésből háromt megnyert, egy pedig eldöntetlenül végződött.

SZÜCS, az Ujpest válogatott labdarugója a Szeged elleni mérkőzésen izomrostszakadást szenvedett. Nem valószínű, hogy a Bukarestben megtartandó magyar-román válogatott labdarugómérkőzésen részt vegyen.

A nagyváradi versenyzők közül indulnak Kiss László sokszoros dekadlonbajnok, Kárpák Károly, Jancsa Kálmán, Vigh Gyula, Tavaszi Tibor, Blaga Emil, Temesi, Popescu és mások.

indulnak még Ernst Lujza, Puschk Lassel Margit Balkán-bajnok, Irén országos bajnok, Receanu Hegedüs Ilona. A női versenyeken Schill és mások.

FEGYELMI eljárást indítottak Puskás, a Kispest válogatott labdarugója ellen, mert állítólag a SalBTC elleni mérkőzésen utánaragott az egyik saigótáráni játékosnak.

KORMOCZY Zsuzsi, magyar teniszbajnoknő Párizsban Panatier ellen győzött. A vegyes párosban pedig Adámval bejutott a döntőbe.

OLASZ-MAGYAR atlétikai viadal lesz Milánóban, amelyen 36 magyar atléta vesz részt.

CURTIS, az Egyesült Államok kiváló uszóbajnoknője a 220 yardos (201 m.) gyorsusztásban 2 perc 26 másodperces kútúnd idővel győzött, ami csak egytized másodperccel marad el a világrekordtól.

A PRÁGÁBAN megtartott atlétikai versenyen az 1000 méteres sikkfutásban Cevona 2 perc 27.2 másodperces idővel, Kieswetter pedig a gerelyvetésben 71 m. 66 cm-rel új csehlovák csúseredményt állított fel.

Leszállítják a közvetett adókat — olcsóbbak lesznek a közszükségleti cikkek

A jövő héten életbelép az új költségvetés

BUKAREST. — A stabil lejre átszámított új költségvetést most tanulmányozza az ország gazdasági helyreállítására és a pénzügyi reform végrehajtására kiküldött miniszterközi bizottság. Bukaresti jelentés szerint lehetséges, hogy még e héten, de legkésőbb a jövő hét folyamán megjelenik a minisztertanács döntés az új költségvetés életbelépéséről. Az új költségvetést ugyanis csak a Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági miniszter vezetése alatt álló miniszterközi bizottság vizsgálja felül, nem szükséges hozzá a parlamenti jóváhagyás.

Az új költségvetés átszámításánál a gazdasági helyreállításra és pénzügyi reform végrehajtására kiküldött miniszterközi bizottság több észrevételt és intézkedést alkalmaztak. Így többek között a közvetett adók leszállítását, ami az elsőrendű közszükségleti cikkek, mint a vásznak, gyapot, kötött-szövöttáru, lábelleni és mezőgazdasági szerszámok lényeges megolcsobbodását jelenti a közeljövőben. A közvetett adók az új költségvetésben az előző költségvetés 58 százalékaival szemben csak 38 százalékat tesznek ki.

Tekintettel arra, hogy a Román Kommunista Párt és az Országos Szakszervezeti Tanács továbbra is a leghatározottabban követeli az elsőrendű közszükségleti cikkek olcsóbbá tételét, várható, hogy a közvetett adókat a Gheorghiu-Dej vezetése alatt működő bizottság még csökkenteni. A közvetett adók leszállításából következő hiányt az új költségvetésben a luxuscikkek és a nagyvagyonok nagyobb mérvű megadóztatásával fedezik.

Felülvizsgálják egyes mezőgazdasági termékek árát

Ujabb élelmiszerszállítási kedvezmény

BUKAREST. — Az Országos Szakszervezeti Tanács tekintettel arra, hogy az ország egyes részeiben a mezőgazdasági termékek új árát a valóságos értéknél alacsonyabban állapították meg, újabb korlátokat intézett az összes helyi és megyei szakszervezetekhez, amelyben felszólítja azokat a szakszervezeti tagokat, akik a piaci árak megállapításában részt vesznek, hogy a mezőgazdasági ter-

menyek árának megállapításánál elkövetett hibákat igyekezzenek kijavítani.

Amint ismeretes, az Országos Szakszervezeti Tanács körbeszólására a kormány a mezőgazdasági termékek piaci árszabásával kapcsolatosan több illeték leszállítását fogadtatította és hozzájárult az élelmiszerek vasúti szállítási díjának 75 százalékos leszállításához is. Szeptember 21-től kezdődőleg pedig e té-

ren újabb kedvezmény lépett életbe. Lényegesen megolcsóbbodott az élelmiszerek vasúti szállítási díja. Így 100 kilométeres távolságra 30 kiló súlyú podgyásként feladott élelmiszercsoportot a vasúti 20 lejes bérmentesítő (francare) bélyeggel, míg 250 kilométeres távolságra 60 lejes bérmentesítő bélyeggel lehet szállítani.

Börtönbe a stabilizáció ellenségeivel!

Kemény ítélet a brassói állami üzemek és katonai raktárak fosztogatóinak perében

Két és félelvet kapott egy malomtulajdonos, mert fehérlisztet örölt

TEMESVÁR. — A szabotázs-bírók nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Prohászka-malom tulajdonosai elleni bűnperben a tárgyalást. A malomban — mint megirtuk — súlyos szabálytalanságokat lepleztek le. Tilalom ellenére fehérlisztet örölték és 12 százalékos őrleési vámm helyett 20 százalékos szedték.

A törvényszék a malom tulajdonosát, ifjabb Prohászka Edét 2 évi, Mann Félix cégvezetőt pedig 6 hónapi börtönre, a malmost pedig 2500 lej pénzbüntetésre ítélte.

867 PÁR CIPŐT FALAZOTT BE A SERTESÉT MÓGÓTT

Aconiu Vasilie aradi cipőkereskedő, akinél 20 dollárt is találtak. Az árurejtegető kereskedőt letartóztatták.

Deák Ilona, Sipos Olga, Kóvári Ágnes, Oláh Elek és Herkán Mária nagyváradi lakosok nagymeny-

Két új népi kollégium

MAROSVÁSÁRHELY. — A Magyar Népi Szövetség marosvásárhelyi szervezete körlevélben fordult a környékbeli falvakhoz, hogy legyenek segítségére egy népi kollégium megteremtésében.

A felhívásra Székelykál község azzal válaszolt, hogy magára vállalta néhány szegénysorsú székely gyermek tanítási költségeit. Székelykál magyarságának példamutató kezdeményezésére most mind több és több falu jelenti be, hogy hozzá akar járulni a népi kollégium megteremtéséhez, mely már az ideai tanévben megnyitja kapuit és Tolnai Lajos nevét fogja viselni.

BRASSÓ. — A MNSz brassói szervezete széleskörű értekezletet hívott össze a napokban, hogy a város demokratikus pártjainak intézményeinek és közéleti vezető embereinek jelenlétében vilassa meg egy népi kollégium megteremtési lehetőségeit.

A jelenlévők elhatározták, hogy mindent elkövetnek a kollégium érdekében. Egyszerre indulnak meg a munkát a helyiség, a gazdasági alap biztosítása, valamint a népi kollégium kiválasztására, hogy az iskolai év megkezdésével bár egyelőre szerény keretek között és kicsiny létszámmal, de megkezdje nevelő munkáját az első népi kollégium Brassóban.

nyiségű diót akartak Magyarországra csempészni. Egyenként 6 hónapi fogházra ítélték őket. — Dávid István és Dávid Mihály kőröstarjáni lakosok 50 kiló tengerit akartak a határon át csempészni. Hathónapi fogházat kaptak.

A nagyváradi törvényszék szabotázs tanácsa Boros Gyula, Tóth Gyula, Mécán Petre, Gal Traian és Rob Alexandru kisürögdi lakos-

25 év a katonai raktár fosztogatójának

A brassói katonai törvényszék szerdán a késő esti órákban hirtetett ítéletet az állami üzemekben és a katonai raktárakban elkövetett nagyszabású csalás és sikkasztás vádlottainak bűnperében.

A katonai törvényszék Oniga Petre mérnök-őrnagyot 25 évi nehéz börtönre és lefokozásra, Donnenfeld Mauritiu, Radulescu Nicolae vádlottakat egyenként 20 évi nehéz börtönre, Gross Iosif vádlottat 15 évi nehéz börtönre, Ghiorghiasa Vasile vádlottat 12 évi nehéz börtönre, Gross Adolf, Hertz

sokat, akik a község lakosai részére kiutalt cukrot elfelejtették, egyenként 2 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Weisz Imre székelyhídi malomtulajdonost, mert nem szolgáltatotta be az előírt gabonamennyiséget, 3 hónapi fogházbüntetésre, Nagy Imre nagyváradi lakost pedig, aki nem szolgáltatotta be a borjubört a borközpontnak, 500 lej pénzbüntetésre ítélte.

Leib Klein Bernard és Schlosser Ilie vádlottakat egyenként 10 évi nehéz börtönre, Posmantier Moise vádlottat 2 évi börtönre, Wexler Herman vádlottat 1 évi és 2 hónapi börtönre, Sahse Aron vádlottat 1 évi börtönre, Oprescu Vasile 6 hónapi börtönre, Grigorescu Emilian és Marinescu Mihail vádlottakat pedig 4 hónapi börtönre ítélte. A többi vádlottakat felmentették.

Az elítéltek vagyona szerzésének módzatát vizsgálását is elrendelte a katonai törvényszék.

Elfogták a fellegvári gyilkosokat

Megoldódott a csecsemőhulla titka

KOLOZSVÁR. — Mint tegnapi számunkban megirtuk, a Fellegváriban bestiálisan meggyilkollak egy párnapos csecsemőt. Rövid húszonnégyórás, bravuros nyomozás után Pálffy Viktor komiszió kezrekerítette a gyilkosokat és annak büntárait.

A nyomozás felderítette a gyilkosság részleteit is, amelyek szerint Máthé Erzsébet, az egyik Székelykál kiválasztására, aki a Fellegvár-ut 42 alatt lakik szeptember 21-én fiúgyermeket szült. Máthé Erzsébettel egy udvarban lakó Szabó Vilma és Szász Lajos azt tanácsolta az anyának, hogy szabaduljon meg gyermekétől. Máthé Erzsébet maga is hasonló gondolatokat táplált és a kínáló segítség kapóra jött neki. A

szülés után két napra, szeptember 23-án éjjel a három elvetemült ember megfojtotta a csecsemőt. Szászék a hullát a közelben folyó Szamosba akarták dobni. Máthé Erzsébet azonban attól tartott, hogy így hamarabb felfedezik a bűntényt és ellenkezett. Végül is már hajnalban kezdett és sietni kellett a hulla eltakarításával és abban egyeztek meg, hogy a sikkasztók egyik felrecsű zugában elássák a megfojtott csecsemő hulláját.

HAJNALI SIRÁSOK

A gyermek alig kihült hulláját rongyokba burkolták és Szabó Vilma vadházastársa, Szász Lajos segítségével hajnali négy és öt óra között elásták. Az utcán már lassan megindult a forgalom és sietniök

Kis képek Jugoszláviából

Öt hétig tartózkodtam Jugoszláviában, ebből csak három hetet dolgoztam, a másik két hét alatt bejártam az országot és — csodálkoztam.

MINDENÜTT FOLYIK AZ UJJAÉPÍTÉS

Önkéntes munkával. Mindenki dolgozik, reggel a városokból az ifjúsági rajok indulnak újjáépíteni a lerombolt üzemeket, épületeket. S ha nincs lerombolt, akkor újat építenek. Alkalmam volt egy munkaválrást látni Belgrádban a Vörös Hadsereg-utcán. Délután 4 órakor elegánsan felöltözött hölgyek érkeztek a munka helyszínre, munkaruhát öltöztek, kezükbe vették a lapátot és beálltak dolgozni.

Keresek valakit, akit kifaggathatok, miért is dolgoznak? Előbb németül tudok beszélni. Jelentkeznek néhányan, beszélgetésbe elegyedem, mikor megtudják, hogy magyar vagyok, oda hívnak egy fiatal szonyt. Az asszony újvidéki magyar származású, az ura szerb. Megkértem tőle, miért dolgozik.

— Az öt éves tervet meg kell valószínűsíteni és ehhez mindenki munkájára szükség van — adja meg a választ.

— Kap valami fizetést? — Csodálkozik, hogy ilyent kérdezek. — Semmit — mondja. — Saját magamért s a népért dolgozom.

MINDENÜTT FELTUNO TISZTASÁG VAN

az országban, a városokban. Szemetet nem lehet látni. Nem tudtam mi lehet ennek az oka. Később aztán megtud-

tam. Zágrábban sétáltam az utcán, közben dinnézt emem. Evés után a dinné-hajat eldobtam az utcán és mint aki jól végezte dolgát, sétáltam tovább. Egyszer csak hátrafordulok és látom az utcánam jövők zágrábi polgárt, amint az eldobott dinnéjét a szemétkosárba dobja. Tovább menve megpillantottam egy hosszú sort. Odasiettem, megnéztem, mit osztanak, mert eddig még Jugoszláviában sorbanállást alig láttam. Mikor odaértem, látom, hogy a villamosra várnak. Önkéntesen kettes sorba álltak. Megérkezett a villamos, a sorban körülbelül ötvenen lehetnek. Várom, hogy mi lesz? Felszálltak már vagy harmincan, a kalauz kiszólt — Megtelt.

A többiek, akik lemaradtak, nyugodtan várnak tovább, szitkozódás nélkül. Híszna ugy is jön öt perc múlva a másik kocsi.

Vajjon hol kell keresni annak a háttartalan lelkesedésnek és fegyelmeknek az okát, ami Jugoszláviában mindenütt fellelhető? — A nemzetiségek közti ellentét, a háboru előtt ott is megvolt. És talán nagyobb harcot eredményezett, mint nálunk. Infláció is volt a háboru után. Tehát ezek hiányát nem lehet magyarázatul felhasználni. Valami más kell keresni. És ez a Jugoszlávia népeinek öntudata.

Jugoszláviában ma már mindenki tudja, hogy az állam nem egy különálló valami, mertők maguk, a nép fiait alkotják. Az állam jóléte a nép jóléte.

KESZI HARMATH SANDOR

Eltemették Vásárhelyi Jánosnéét

KOLOZSVÁR. — A város osztatlan részvétele mellett emelték el Vásárhelyi Jánosnéét, Erdély református püspökének hitvesét.

Délelőtt fél 10 órakor vitték át a püspök lakásából az elhunyt temetőre a Vörös Hadsereg-utcai templomba, ahol 15 évig volt papné. A háznál Nagy Lajos székelykeresztúri lelkész mondott gyászbeszédet. Délelőtt fél 12-től 1-ig a templomban az egyházi testületek nyilvánították részvétüket.

Délután 4 órakor felekezeti és nemzeti különbség nélkül ott voltak az egyházi és közéleti testületek képviselői. A templom színlúgt megtelt és az utcán is százak szorongtak.

A temetési szertartást a kolozsvári parochiák lelkipásztorai szolgálták. A templomban Valádi György alsóvárosi lelkész imádsága után László Dezső bel-

városi lelkész, esperes tartotta a gyászbeszédet, méltatva abban ennek az elhunyt életét.

Az egyházkerület intézményei nevében Tavaszai Sándor dr. püspökhelyettes, az egyházkerületi nőszövetség nevében dr. Tavaszai Sándorné, míg az alsóvárosi asszonyok nevében Valádi Györgyné mondott búcsuzástot.

A temetésen a három kolozsvári földész dalárda énekelte gyászdalokat.

Fél 6 órakor indult meg az ezreket kitevő hatalmas gyámenet a templomból a temető felé. A menet élén a hóstáti ifjak és leányok koszorukat viték.

A temetőben Deák Ferenc felsővárosi és Bíró Mózes hídlevéi lelkipásztorok végezték a szertartást. Majd a dalárdák éneke közben történt a koporsó sírba-tétele.

A kolozsvári ügyvédek nem védének többé spekulánsokat

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári ügyvédi kamara tagjai szeptember 25-én tartott rendkívüli gyűlésen a következő egyhangu határozatot hozták:

A stabilizáció megőrzése és az ország gazdasági újjászervezése fontosságának tudatában és ennek érdekében történő munkánk, közreműködésünk értelmében kijelentjük: visszautasítjuk a spekulánsok és az üzérkedők törvényelötti védelmét. Azt az ügyvédet, aki a határozat ellenére ezek védelmét ellátja, az ügyvédek közgyűlése megbélyegzi és eltávolítja sorából.

A törvényes védekezési jog tisztelgésében tartásáért az igazságügyi miniszter rendelete értelmében felek kérésére, az ügyvédi kamara hivatalból rendel ki védőt.

Örömmel üdvözljük a kolozsvári ügyvédek közgyűlésének határozatát.

ték a terhükre rótt büncsekemény, de azt állítják, hogy a gyermekek halvaszületetetté! A boncolás azonban erre is fényt fog deríteni.

HAIJSA A TITOKZATOS RÓZSI NÉNI UTÁN

A nyomozást kiterjesztették annak tisztázására is, hogy ki segédkezett a születésnél. Az eddigi adatok szerint egy „Rózi néni” nevű bábaasszony volt ezen az éjjelen Máthé Erzsébetnél. Pontos nevét azonban maguk a gyilkosok sem tudják, vagy nem akarják elárulni. A titokzatos „Rózi néni” kezrekerítésére széleskörű intézkedéseket tettek és így csak órák kérdése, hogy háború előződik meg a fellegvári sikkasztó borzalmas rejtélyének utolsó homályos részleteinek titka is.

Történelmi időpont

a kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera megnyitása

— mondotta Kiritescu művészeti vezetője Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera első évadát pénteken délelőtt Kiritescu Nicolae művészeti vezetője ünnepélyes keretben nyitotta meg.

Az Állami Magyar Színházban már hetek óta folyó előkészületi munkálatok befejeződtek. Az évadnyitó előadásra a művészeti igazgató kikiáltotta, Kiritescu Nicolae művészeti vezetője résztvevő, akit Szentimrei Jenő üdvözölt.

— Öröndünk, hogy a vezérigazgató ur igéretét hiven személyesen ellátogató közénk — mondotta — és mi igérjük, hogy minden erőnkkel, igyekezetünkkel és tebségünkkel kivesszük ré-

szünket ebben az országban a szellemi és fizikai újajpítés nem könnyű munkájától. A szovinizmusnak, a fajmádatnak, a fasizmus mélyéinek csirái nem élnek már ebben a hajlékban és ezekben a lelkekben. Megértettük a demokrácia és demokratikus kormányzat utmutatásait és készek vagyunk a jövőben is együtt harcolni mindazokkal a demokratikus erővel, amelyek az együttélő népek békés együttműködésén fáradoznak.

Az üdvözlésre Kiritescu Nicolae vezérigazgató válaszul kijelentette, hogy örömmel nyitja meg az első Állami Magyar Színház, amely mind ideológiai, mind politikai és kulturális szempontból nevezetes esemény.

— A kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera kapuinak megnyitása történelmi időpont — mondotta — és történelmi nemzedékhez tartoznak Önök, akik ezt megérték.

A vezérigazgató végigjárta a színházat és meghallgatta a kolozsvári színházhoz nemrég szerződött Sallai Margit szegedi kolaratursoprán énekesnő próbáját, aki az „Alarcos bál” és a „Pillangó kisasszony” című operákból énekelt részleteket. Az új művésznő biztositék arra, hogy a kolozsvári opera társulata az idén munkához kezdhet.

Kiritescu Nicolae a pénteki nap folyamán résztvevett a „Csongor és Tünde” évadnyitó előadásán.

Fekete péntekje volt a kolozsvári alvilágnak

KOLOZSVÁR. — A bűnügyi bizottság nyomozóinak sikerült megtudni, hogy a régóta keresett veszedelmes betörő, Pierteza Ioan, a Fellegvári út 44 alatti tanyázik szeretőjével. Piertezát az egyik fellegvári korcsmában ismerték fel a nyomozók, amint teljes lelkingyálommal borozgató több nő társaságában.

Igazoltatása alkalmával élénken tiltakozott az ellen, hogy őt bármivel is gyanúsítsák. Miután ennek ellenére is előállították a köz-

ponti rendőrségre, rövid időn belül beismerő vallomást tett. Varga Dániel Dózsa György-utca 34, Frenkel Gyula Május 1-utca 15, Romantan Eugen Március 6-utca 28, Pap Zsuzsanna Mócok-utca 10, Lőrinczi Gábor Cloșca-utca 10 és dr. Gherman Gheorghe Negru-utca 9 alatti lakásának kifosztását ismerte be.

Az összerabolt értékek egyrészt a rendőrségnek sikerült megtalálnia és azt visszaszolgáltatták a károsultaknak. A többi részét

már értékesítette. Ugyanancs rendőrökre jutott Tégiás Péter és Imre Árpád közismert zsebmetsző, akiket a Széchenyi-téren „munkaközben” tartóztattak le.

Lebukott az alvilág ismert figurája, Pop Ovidiu is, akinek az volt a különlegessége, hogy kizárólag éjjeli betörésekre specializálta magát. Csütörtökön péntekre virradó éjjel is kifosztott egy lakást.

Valamennyi bűnözöt letartóztatták és átadják az ügyészségnek.

Jelentős anyagkiutaláshoz jutnak a kolozsvári kisiparosok

KOLOZSVÁR. — A Kolozsvári Kisiparos Szaktanács csütörtökön rendkívüli ülést tartott Susman János elnök vezetésével. Az ülésen elsősorban az anyagbeszerzés és anyagelosztás kérdését vitatták meg. Bannik Ferenc dr. mármutott arra, hogy a kormánynak az az elhatározása, hogy a jövőben irányított gazdaság keretében a kisiparosok részére szükséges nyersanyagot a szakmai érdeklőképviseletekben és a szakmai beszerző szervezeteken keresztül juttassa el a kisiparosokhoz.

— Feltétlenül szükséges — hangsúlyozta —, hogy meglévő szervezeteket kifejlésztve, a kisiparosok ezeken a beszerző szervezeteken keresztül gondoskodjanak a kiutalt anyagok helyes elosztásáról. A szükséges adatok összeírása a kisiparos szakmai egyesületek feladata, amelyeknek az egyesületek feltétlenül eleget kell, hogy tegyennek.

A Kisiparos Szaktanács több tagjának hozzászólása után elhatározták, hogy az érvényben lévő rendelkezéseknek megfelelően a

kisiparos szakszervezetek nevüket kisiparos szakmai egyesületekre változtatják át, de továbbra is az 1945-ös szakszervezeti törvény hatálya alatt maradnak.

Az elhangzott felszólalásokra Susman János elnök és Weintraub József tiltkár adtak válaszhangsúlyozván, hogy a kisiparosokra az ország termelésében jelentős szerep vár, melyet a kormánytényezők is elismernek, aminek bizonyossága, hogy komoly anyagkiutalásokkal sietnek a kisipar munkájának megkönnyítésére.

Október elseje és 20-a között kell jelentkezniük katonai össeírásra az 1949—1952 korszaltályhoz tartozó ifjaknak

KOLOZSVÁR. — Az 1949. és 1950. évi korszaltályhoz tartozó hadkötelesek lajstromának kiegészítése valamint az 1951. és 1952. évi korszaltályokhoz tartozó ifjak lajstromának összeállítására céljából Kolozsvár polgármesteri hivatalának katonai ügyosztálya felhívja az összes 1927., 1928., 1929. és 1930. évben született és állandó kolozsvári lakással bíró ifjakat, akik e kötelezettségüknek még nem tettek volna eleget és nem rendelkeznek az össeírasi igazolással (adeverinta), hogy október 1-e és 20-a között a lakóhelyük szerint illetékes kerületi közigazgatási kirendeltségnél jelentkezzenek a hadkötelesek lajstromába való felvételre.

A kerületi közigazgatási kirendeltségek a következő helyiségek-

ben működnek: I. kerület Szabadság-tér 2, földszint, 52 ajtó. II. kerület: Vörösmarty-utca 3. III. kerület: Vörös Hadsereg-utca 49—51. IV. kerület: Horea-utca 42. V. kerület: Dragalina (Fellegvári)-út 66., VI. kerület: Menostori-út 64.

Azoknak, akiknek az össeírásról igazolványuk (adeverinta) van, nem kell jelentkezniük.

A jelentkezésre kötelezett ifjak bemutatására vigyék magukkal személyazonossági igazolványukat és anyakönyvi kivonatukat. Azok az ifjak, akik máshol születtek, de Kolozsváron laktak, 16 lejes okmánybélyeget is vigyenek magukkal, amelyet a jelentkezés helyén megváltandó és kitöltendő kérvénylaphoz ragasztanak. A kolozsvári születésű ifjak csak nyilatkozatot töltenek ki, amelynek

ürlapját ott vehetik meg.

Iparosok és autózvezetők vigyék magukkal munkakönyvüket, ipar engedélyüket, illetve autózvezetési igazolványukat. Ha valaki nem tud személyesen jelentkezni, helyettesítse szülei, rokonai, vagy megbízottja köteles nyilatkozatot adni. Gyárakban, magánvállalatokban dolgozó olyan ifjak helyett, akik munkahelyüket nem hagyhatják el, a gyár vagy vállalat katonai osztályának vezetője köteles a jelentkezési kötelezettséget teljesíteni. Az össeírásra jelentkezett ifjak „R. I.” miniatu igazolványt (adeverinta) kapnak, amely bevontulásig érvényes.

Azokat, akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, az unjonozási törvény rendelkezései szerint szigorúan megbüntetik.

ADASVÉTEL

OLDALKOCSI Komplet, akkumulátor 6 Voltos, motoroképpárhoz, eladó. Eminescu-utca 8. (Mentállomás mellett). 2-4 óráig. 7446
VESZÉK használt ruhát, fehérneműt, cipőt. Szabadság-tér 12, Rácz. 7455
JÖLMEŰ vállalat agilis közreműködő társat keres 2-300.000 lejelt. Cim kiadóban. 7458
KOMPLETT báló, szekrények, asztalok, egy íróasztal eladó. Marasesti-utca 15 szám. 7499
RÁDIÓ modern, újtipusu olesón eladó. Forduló-utca 2. 7492
PLÉDET (pokrócot) keresek megvételre. Szabadság-tér 4-5, udvarban. Buchwald. 7497
DÁNIEL kályha, használt, eladó. Eperjes-utca 1. 7491
SÜRGŐSEN eladó egy modern kombinált hutor és konyhák. Galamb-utca 41 szám. 7498

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés zavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jelleg hirdetéseknel 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés zavankint 5 lej. Közigazgatási hirdetés zavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4-5 lej. Házasság-levélvés 5 lej zavankint. Nyiltér zavankint 10 lej.

JÓ állapotban lévő márkás tákairógépet vennék. Ajánlatot ár és címmel „Portabel” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 7467
BALKARU cipőgép, kifogástalan állapotban eladó Weiss gépkerekeskedél. Horea-utca 82. 7458
ALIG használt modern bálószobaberendezés olesón eladó. Frickezi Szondi-utca 32. 7472
INGATLAN-LAKÁS 4 SZOBA, mellékhelyiségekkel álló ház sürgősen eladó. Vulcan-utca 49. 7493

JÓFORGALMU kis üzlet belvárosban kedvező feltételekkel átadó. Lászlóné, Árpád-út 9. 7495
SZOBA, konyhás lakószobát elcserelem egy kis szobával. Méhes-utca 64. 7480
MAGÁNYSO nő lakótársnót keres. Erdéklődni délután 1-5 óra között. Cim a kiadóban. 7471
DIKLEANYOK kosztot és lakást kaphatnak. Erdéklődni Széchenyi-tér 17, vendégfogóban. 7490

A VILÁGOSSÁG baráti találkozója olvasóival

Szamosujváron D é s e n

vasárnap délután 3 órakor a római katólikus kultúrteremben

vasárnap este 1/9-kor a Magyar Népi Szövetség kultúrtermében

a következő műsorról:

1. Kós Károly ünnepi megnyitó előadása
2. „Elevn Ujság” Előadja a Világosság szerkesztősége
3. Takáts Paula operett-áriákat énekel
4. Perényi János szaval
5. Táncfantázia. Előadja: Topán Lulu és Szaboray Z. S z ü n e t
6. Balogh Edgár előadása
7. Takáts Paula opera-áriákat énekel
8. Hobán Jenő verseiből olvas fel
9. Szita Oszkár zongorázik
10. Kodály Toborzóját táncolja: Topán Lulu és Szaboray Zoltán.

Konferál: Nagy Elek.

Dési műsorelvétel: MNSz d. e. 8-1-ig, d. u. 4-6-ig. Szamosujvári műsorelvétel: Enyedi B. könyvkereskedés.

Vasárnap külön szamosujvári és dési Világosság

Kacsó Sándor az aradi vértanúk emlékünnepélyének szónoka

ARAD. — A Magyar Népi Szövetség helyi szervezete nagyszabású előkészületeket tesz a tízenhárom aradi vértanú emlékünnepének október hatodikának méltó megünneplésére. Az ünnepély idej szónokál Kacsó Sándor író, a Magyar Népi Szövetség országos alelnöke kérték fel.

A nemzetnevelésügyi minisztérium engedélyével október 6-án az aradi magyar iskolákban megemlékeznek a vértanúkról, majd az iskolai növendékek is kivonulnak a kivégzés színhelyére, ahol gyász-ünnepély zajlik le az 1945-ben helyreállított emlékünnep.

ISKOLAI KALAUZ

Október 10-ig lehet beiratkozni a bukaresti Műegyetemre

BUKAREST. — A bukaresti Műegyetem rektori hivatala az érdekeltek tudomására hozza, hogy az első év felvételi vizsgájára szeptember 29-től október 10-ig lehet jelentkezni és beiratkozni. A felvételi vizsgák napját később közlik. Az őszi vizsgák október 1-én kezdődnek, az egyetem előcsarnokában ki-

Megkezdődtek a beiratások a radnói gyakorlati gazdasági iskolába

A beiratkozások a már 13 éve működő és a mezőgazdasági szakoktatási törvény szellemében újonnan átszervezett Radnóti Római Katólikus Gyakorlati Gazdasági Iskolába megkezdődtek. Felvételeire jelentkezhet minden magyar anyanyelvű, bármilyen vallású, román állampolgárságú egészséges gazdaifjú, vagy gazdalan, aki legalább a népiszkola (elemi) hét osztályát sikeresen elvégezte.

A tanítás 2 évfolyamból áll. Téli október 15-től, április 15-ig elméleti és gyakorlati oktatás folyik az iskolában. A nyári félévben a tanulók otthon, a szülői gazdaságban dolgoznak és csak egy-két hónapra jönnek be az iskolába gyakorlati ismereteik tökéletesítésére. A nyári félév alatt a tanulók ellátása az iskola költségén történik.

A II. évet lezáró vizsga sikeres letétele után oklevelet nyernek a tanulók, amely az új mezőgazdasági szakoktatási törvény értelmében „gazdasági intézői” cím viselésére és állami állások elfoglalására is jogosít. Végzett növendékeink a sorozási törvény 5. szakasza értelmében rövidebb katonai szolgálat végzésére jogosultak. A növendékek a gazdálkodás minden ágában (növénytermesztés, áll-

lattenyésztés, állatgyógyászat, boltárkeresztés, gyümölcskertészet, szőlészet, földmérés) alapos kiképzést kapnak. A leánytanulókat, (akiknek elhelyezése a fiuktól teljesen elkülönítve, szociális nővérek felügyelete alatt van), jó gazdaszonyokká képezik ki. Tantárgyaik között szerepelnek a következők: háztartás, konyhakertészet, baromfi- és nyultenyésztés, szövés, fonás stb. A tanulók a téli félévek alatt igen mérsékelt díjak ellenében az iskola jólfelszerelt bentiakáiban laktak és étkeznek.

A jelentkezni öhajtok és szándékukat melőbb közöljék, mert csak korlátozott számú tanuló felvételét engedélyezi a minisztérium.

Részletes felvilágosításokkal szolgál levelezőlap megkeresésekre az igazgatóság. Cim: Scoala Rom. Cat. de Agricultura Iernut (jud. Tarnava-Mica).

A KOLÓZSVÁRI REFORMÁTUS KOLLEGIUM évnnyitó ünnepélye szeptember 28-án, vasárnap délután fél 5 órakor lesz a belvárosi templomban.

A KOLÓZSVÁRI REFORMÁTUS KOLLEGIUM évnnyitó ünnepélye szeptember 28-án, vasárnap délután fél 5 órakor lesz a belvárosi templomban. A tanulók délután 4 órakor gyülekezzenek az intézet udvarán.

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, korszok kikölesönzése a „Dahlia”-ban, Horea-utca 35. F.
ELVESZETT Kiss Józsefné Pata-utca 197 szám alatti lakos 1,914.837 számú cartelája. Brvénytelen. 7481
ELVESZETT Turós M. György kisbácsi lakos összes iratai és CFR nyugdíjkönyve. Kéri a becsületes megtaláló, magas jutalom ellenében adja be Szabónéhoz, Bátorhy-utca 7. 7489
ELVESZETT fekete női táska Szecs Mihályné Józsa Béla-utca 33 alatti lakos rendőrségi bejelentőjével, iratokkal. Kérem a becsületes megtaláló, fenti címre az iratokat küldje vissza. Az iratokat semminek nyilvánítom. 7498
EGY jobb nő megismerkedne egy 40-50 év körüli jobb iparos férfivel házasság céljából. Leveletet a kiadóba „Reménység” jellegre. 7494